

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Det er morsomt at høre hr. Keld Albrechtsens analyse af min ordførertale.

Spørgsmålet er for mig at se, om man ikke må kritisere. Skal man bare sige ja eller nej? Udenrigsministeren aner jo ikke, hvad han skal gøre, når han kommer ned sydpå, hvis han ikke ved, hvor kritikpunkterne er i denne her associeringsaftale. Det er jo et forløb. Derfor bliver vi nødt til at fortælle udenrigsministeren, hvad det handler om.

Derfor mener jeg, at jeg har ret til at kritisere en associeringsaftale.

Hr. Keld Albrechtsens ros af den kommunistiske planøkonomi er overraskende, idet det var min opfattelse, at hr. Keld Albrechtsen kom fra VS, men sådan er der så meget.

Den ros af det specielle forhold får mig til at tænke på Enhedslistens EU-oplæg, for det slog mig meget, at man dér starter med Grundtvig og slutter med, at de østeuropæiske lande ikke må blive optaget.

I SF har vi den fundamentale opfattelse, at socialisme er international. Den beskrivelse og afart af socialismen, som Enhedslisten formulerer på dette område, forekommer mig at være national.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, det er morsomt og underholdende, og det generer mig faktisk overhovedet ikke, når hr. Kent Kirk driller mig lidt og siger, at jeg skulle opgive den gammelkommunistiske tankegang og sådan noget.

Men jeg må indrømme, at jeg har lidt svært ved at tage – jeg har faktisk meget svært ved at tage, når fru Anne Baastrup så kører videre i den samme rille.

Jeg stod faktisk for lidt siden og sagde, at det kunne blive meget farligt, hvis gammelkommunisterne i Rusland sammen med højrenationalisterne vinder det kommende valg. Jeg har aldrig støttet den Sovjetmodel, der var. Det ved fru Anne Baastrup. Det ved alle, der har hørt efter.

Lad os lade det ligge. Det er ikke det, diskussionen drejer sig om. Men der blev stillet nogle spørgsmål om folkeafstemningsinstituttet, eller der kom nogle kommentarer.

Jeg har konstateret, at regeringerne i Danmark og Norge i hvert fald tog ganske væsentligt fejl ved vores folkeafstemning den 2. juni 1992 og ved den norske folkeafstemning om

EU-medlemskabet. Ja, det har vist sig, at det, regeringerne havde troet var befolkningens opfattelse, var det ikke. Man stemte nej. Og regeringer har det altså med ikke at vide sig sikre på, om befolkningen ønsker at tage et så stort skridt, som underlæggelse under hele den kapitalistiske lovgivning i Unionen er. Det ønskede man ikke i Norge, men den norske regering ønskede det.

Jeg har den demokratiopfattelse, at sådanne konstitutionelle spørgsmål, som reelt jo er grundlovsspørgsmål, ikke kan vedtages uden ved folkeafstemning, ligesom den danske grundlov naturligvis heller ikke kan ændres, uden at det går igennem en bestemt procedure, der involverer folkeafstemning.

Jeg håber da, at fru Elisabeth Arnold vil anerkende, at her er tale om konstitutionelle forhold, og at ændringer, der gennemtvinges hen over hovedet på befolkningen, ikke i noget land bør kunne gennemføres uden folkeafstemning, når det er spørgsmål af en sådan rækkevidde. Jeg vil i hvert fald ikke anerkende resultatet, hvis ikke der er en folkeafstemning bag det. Det står ganske klart.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Så kan man jo rolig konstatere, at hr. Keld Albrechtsen vil bestemme, hvordan andre lande skal træffe deres demokratiske beslutninger. Altså, det er ikke noget, som deres egne nationale parlamenter skal beslutte, det er noget, hr. Keld Albrechtsen vil bestemme, for han vil ikke acceptere resultatet, medmindre det bliver på den måde, hr. Keld Albrechtsen har ønsket det.

Og så må vi lige konstatere, at der er jo altså også regeringer, der igennem tiderne har kunnet få et ja ved folkeafstemningerne. Vi fik det i Danmark i 1972. Vi fik det i 1986. Vi fik det igen i 1993. Der har også været folkeafstemninger i Frankrig, Irland, Sverige og Finland. Det blev altså også et ja. Så man kan ikke bare udlægge det sådan, at fordi vi fik et sørgeligt nej i 1992, og fordi det blev et nej i Norge igen, da de skulle tage stilling til medlemskabet, er regeringerne altid ude af trit med befolkningerne.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg er også nødt til at spørge hr. Keld Albrechtsen, om han ikke vil erkende, at det, vi taler om her – de tre ratificeringer for Estland, Letland og Litauen – blot er en lille del på vej hen imod det